

POGRANICZE (24) *sb n*

o, a oraz e *jasne* (*Cn e pochylone*).

sg N pogranicze (2); -e (1), -(e) (1). ◊ *G* pograniczã (1). ◊ *A* pogranicz(e) (3). ◊ *L* pograniczu (17). ◊ *pl A* pograniczã (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVII w.

Terytorium, obszar znajdujący się przy granicy; confinium JanStat, JanPrzyw, Cn; finis Vulg; colliminium, collimitia, confine Cn (24) : Ibedzye raczil ye⁸⁰ Kro. them v kthorego s dworv fzwego tham na pogranycze pollye rofkazacz. abi [...] LibLeg 11/172; między sobą szukali, ktoremi by autoritatem officiorum suorum v ludzi zachowac. więc pogranicze vspokoic ActReg 147; SarnStat 230, 304.

pogranicze czego (4): Ale gdy fie zácznie woynã/ álbo rozruch iáki: tedy zamki nálfzé ná pográniczu Króleftwã nálfzégo połózoné y będącé/ ludzie [...] będą powinni popráwowác y budowác. SarnStat 126 [idem] 883. Cf pogranicze czego i czego.

pogranicze czego i czego (2): A wftawfzy ftámtąd odfzedł ná pogránicza Tyru y Sydonu WujNT Mar 7/24; SarnStat 1240.

W połączeniu z przymiotnikiem od nazwy miejscowej [zawsze: pogranicze + przymiotnik] (6): KromRozm III O3; Vandali seu Vandili, Lud sławáckiego yęziká przed czáfí nád morzem ná pográniczu niemieckim Liflanckim y Pruskim fiedzieli/ też nád wisłą Mącz 475b, 196b; Tenże Polny Hetman niechayby miał dla fnádniefzého miefzkánia y wychowánia fwego/ Stároftwo ná pográniczu Podolfkim VotSzl E3v, Cv, E3.

Wyrażenia przyimkowe: »na pograniczu« (14): LibLeg 10/66; Mieli z dawná ten obyczay z obu ftron/ ná thym pográniczu/ iż [...] BielKron 308v; Mącz 196b, 475b; ModrzBaz 25; Miáltá/ Zamki ná pográniczu żeby fię budowály GórnRozm M2, M; Iákoż vkazał to/ roty z młodości fwey ná pográniczu długo wodząc GostGospSieb +3; OrzJan 12; SarnStat 1240; VotSzl E3, E3v, Fv [2 r.].

»po pograniczu« (1): Y rozefzłá fię o nim tá powieść po wfzyftkiefy Iudfkiefy ziemi/ y po wfzyftkim pográniczu [in omnem circa regionem]. WujNT Luc 7/17.

[Zwrot: »w pograniczu żyć« = graniczyć, sąsiadować: że Abráhám/ Iákob/ Sálomon: y inne potomftwo Abráhámowe/ miewáło Confederácie z pogánfkimi Krolmi/ v ktorych álbo miefzkáli álbo w pográniczã [!] żyli EmporEkscep C4.]

Synonimy: sąsiedztwo, ukraina.

Cf POGRANICZNOŚĆ